

Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskuksen tuottama työkalu/materiaalipankki

Lääkitysturvallisuustyön tilanteen kartoittamisen muistilista

Tämä muistilista auttaa ohjaamaan ja jäsentämään lääkitysturvallisuuden kehittämistyötä.

Lääkitysturvallisuuden kehittäminen ja lähtötilanteen kartoittaminen on hyvä aloittaa tunnistamalla organisaatiossa jo olemassa olevat asiakas-, potilas- ja lääkitysturvallisuusrakenteet ja -toimijat. Toimijoista kootaan alueellinen Turvallinen lääkehoito -työryhmä.

- Lääkehoitoon liittyvien vaaratapahtumien käsittely ja niistä oppiminen
 - Mitä huomioita vaaratapahtumatilastoista nousee esiin? Mitkä ovat yleisimmät poikkeamatyyppit?
 - Miten vaaratapahtumat käsitellään? Miten niistä opitaan ja tiedotetaan? Miten toimintaa kehitetään niiden pohjalta?
 - Kuka vastaa vaaratapahtumien käsittelystä? Kuka vastaa kehittämistoimenpiteistä ja niiden seurannasta?
- Lääkehoitosuunnitelmaprosessi
 - Millä organisaatiotasoilla lääkehoitosuunnitelmat laaditaan?
 - Kuka tai ketkä vastaavat lääkehoitosuunnitelmien laatimis- ja päivittämisprosessista? Kuka tarkastaa suunnitelman? Kuka hyväksyy suunnitelman?
 - Tunteeko henkilöstö lääkehoitosuunnitelman? Onko lääkehoitosuunnitelman lukukuittaus käytössä yksiköissä?
- Lääkehoitoprosessi
 - Onko lääkehoitoprosessi kuvattu?
 - Millä tasoilla lääkehoitoprosessi on kuvattu?
 - Onko lääkehoitoprosessin riskit kuvattu?
 - Tunteeko henkilöstö lääkehoitoprosessin ja sen riskit?
 - Miten riskeihin on varauduttu, ja miten niitä ennaltaehkäistään?
 - Onko organisaation/yksikön riskilääkkeet määritelty?
- Lääkelupakäytännöt ja lääkehoidon koulutus
 - Mitkä ovat osaamisen varmistamisen käytännöt?
 - Millainen on lääkelupaprosessi?
 - Mitä linjataan lääkehoitoon kouluttamattomien osallistumisesta lääkehoitoon?
 - Mitä lääkehoitoon liittyvää koulutusta on tarjolla?
- Lääkitysturvallisuuden rakenteet
 - Mitä lääkitysturvallisuuden työryhmiä on olemassa?
 - Ketkä ovat lääkitysturvallisuuden vastuuhenkilöt?
- Lääkitysturvallisuuden käytänteet
 - Mitkä lääkitysturvallisuuden käytänteet toimivat hyvin?
 - Mitkä ovat keskeiset lääkitysturvallisuuden haasteet?
- Kliinisen farmasian palvelut
 - Onko farmaseutteja töissä organisaatiossa? Minkälaisissa työnkuissa he toimivat?
 - Onko kliinisen farmasian palvelut järjestetty omalla henkilökunnalla vai ostopalveluna?
 - Millaista yhteistyötä tehdään sairaala-apteekin ja alueen avohuollon apteekkien kanssa?
- Kliinisten farmakologien palvelut
 - Millaisissa tilanteissa kliinisten farmakologien konsultaatiot ovat käytettävissä?
- Yhteistyö hoitohenkilökunnan kanssa
 - Onko hoitotyön asiantuntijoiden antamia lääkehoidon ohjaus- ja neuvontapalveluja käytössä? Millaisissa tilanteissa?
- Tiedonhallinta ja -kulku
 - Onko ajantasainen lääkitystieto niiden saatavilla, jotka sitä tarvitsevat?
 - Mihin tietojärjestelmiin kertyy tietoa potilaan tai asiakkaan lääkityksestä?

- Lääkitysturvallisuuden tilannekuva
 - Mitä lääkitysturvallisuuden mittareita alueella on käytössä?
 - Miten mittareiden tuottamaa tietoa hyödynnetään?
- Lääkehoitoon liittyvä omavalvonta
 - Miten lääkehoidon omavalvontaa toteutetaan, seurataan ja kehitetään?
 - Miten lääkitysturvallisuus on huomioitu omavalvonnassa?

Tämä dokumentti on laadittu Lääkitysturvallisuuden kehittämislinjan ja Asiakas- ja potilasturvallisuusstrategian toimenpideohjelman strategiaryhmässä 4.1. Dokumentti on ollut kommenttikierroksella Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskuksen Asiakas- ja potilasturvallisuusverkostossa sekä hyväksytty Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskuksen Asiantuntijaneuvostossa 13.12.2024.

Lisätietoja: Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus (noharm@ovph.fi).

Julkaistu 9.1.2025. Julkaisija Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus. www.asiakasjapotilasturvallisuuskeskus.fi/

Työkalun päivitystarve tarkistetaan vuosittain.